

SCHUBERTIADE

DIE SCHÖNE MÜLLERIN – Franz SCHUBERT

Vrijdag 10 mei 20 uur
SINT-CLEMENSKERK te Klemskerke
Ticket: 20€ – VIP-ticket 30€

DIE SCHÖNE MÜLLERIN

1. Das Wandern
2. Wohin?
3. Halt
4. Danksagung an den Bach
5. Am Feierabend
6. Der Neugierige
7. Ungeduld
8. Morgengruß
9. Des Müllers Blumen
10. Tränenregen
11. Mein
12. Pause
13. Mit dem grünen Lautenbände
14. Der Jäger
15. Eifersucht und Stolz
16. Die liebe Farbe
17. Die böse Farbe
18. Trockne Blumen
19. Der Müller und der Bach
20. Des Baches Wiegenlied

HET WERK

Franz Schubert's "Die schöne Müllerin" is een van de meest bekende en geliefde liederencycli in de klassieke muziek. Het is een verzameling van twintig liederen, gecomponeerd in 1823, gebaseerd op gedichten van Wilhelm Müller.

Het verhaal volgt een jonge molenaarsgezel die vrolijk door het platteland zwerft. Hij wordt verliefd op de mooie dochter van de molenaar, maar zij blijft buiten zijn bereik omdat hij slechts een gezel is. Hij probeert haar te imponeren, maar haar reactie lijkt aarzelend. De jongeman wordt al snel vervangen in haar genegenheid door een jager gekleed in het groen, de kleur van een lint dat hij het meisje gaf.

In zijn angst raakt hij geobsedeerd door de kleur groen, gevolgd door een extravagante doodsfantasie waarin bloemen uit zijn graf ontspruiten om zijn eeuwige liefde uit te drukken.

De cyclus wordt uitgevoerd door een pianist en een solozanger. Het vocale gedeelte valt binnen het bereik van een tenor- of sopraanstem, maar wordt vaak gezongen door andere stemmen, getransponeerd naar een lagere reeks, een precedent dat door Schubert zelf is vastgesteld.

“Die schöne Müllerin” is een meesterwerk dat de luisteraar meeneemt op een emotionele reis door de romantische periode, vol met prachtige melodieën en diepgaande emoties. Het blijft tot op de dag van vandaag een favoriet onder zowel uitvoerders als publiek.

DE COMPONIST

Franz Peter Schubert (31 januari 1797 - 19 november 1828) was een Oostenrijkse componist van de late klassieke en vroege romantische periodes¹. Ondanks zijn korte leven liet Schubert een enorm oeuvre achter, waaronder meer dan 600 wereldlijke vocale werken (voornamelijk liederen), zeven complete symfonieën, gewijde muziek, opera's, incidentele muziek en een grote hoeveelheid pianomuziek en kamermuziek.

Schubert werd geboren in Himmelpfortgrund, een buitenwijk van Wenen, als zoon van een onderwijzer². Zijn vader gaf hem zijn eerste vioollessen en zijn oudere broer gaf hem pianolessen, maar Schubert overtrof al snel hun vaardigheden. In 1808, op de leeftijd van elf jaar, werd hij leerling aan de Stadtkonvikt school, waar hij kennis maakte met de orkestmuziek van Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart en Ludwig van Beethoven¹.

Ondanks dat hij studeerde om schoolmeester te worden, bleef hij componeren en in 1821 werd Schubert toegelaten tot de Gesellschaft der Musikfreunde als uitvoerend lid, wat hielp om zijn naam te vestigen onder de Weense burgers. Hij gaf een concert van zijn werken tot kritische toejuicing in maart 1828, de enige keer dat hij dit deed in zijn carrière¹. Hij stierf acht maanden later op de leeftijd van 31 jaar¹.

Waardering voor Schubert's muziek tijdens zijn leven was beperkt tot een relatief kleine kring van bewonderaars in Wenen, maar de interesse in zijn werk nam sterk toe in de decennia na zijn dood. Vandaag de dag wordt Schubert gerangschikt onder de grootste componisten in de geschiedenis van de westerse klassieke muziek en zijn werk blijft bewonderd en veelvuldig uitgevoerd.

DE TEKSTSCHRIJVER

Johann Ludwig Wilhelm Müller, geboren op 7 oktober 1794, was een Duitse lyrische dichter. Hij is het meest bekend als de auteur van “Die schöne Müllerin” (1823) en “Winterreise” (1828). Deze werken waren later de bron van inspiratie voor twee liedcycli gecomponeerd door Franz Schubert.

Müller werd geboren in Dessau, als zoon van een kleermaker. Hij volgde een vooraanstaande academische carrière in Dessau. Hij ontving zijn opleiding aan een plaatselijk gymnasium en zou later de Universiteit van Berlijn bijwonen, waar hij zich specialiseerde in filologische en historische studies.

In 1813-1814 nam hij deel, als vrijwilliger in het Pruisische leger, aan de nationale opstand tegen Napoleon. Hij nam deel aan de gevechten van Lützen, Bautzen, Hanau en Kulm. In 1814 keerde hij terug naar zijn studies in Berlijn.

Van 1817 tot 1819 bezocht hij Zuid-Duitsland en Italië, en in 1820 publiceerde hij zijn indrukken van het laatste in "Rom, Römer und Römerinnen". In 1819 werd hij benoemd tot leraar klassiekers aan de Gelehrtenschule in Dessau, en in 1820 tot bibliothecaris aan de hertogelijke bibliotheek. Hij bleef daar de rest van zijn leven, stierf aan een hartaanval op slechts 32-jarige leeftijd.

Zijn zoon Friedrich Max Müller was een Engelse oriëntalist die de vergelijkende studie van religies oprichtte; zijn kleinzoon Sir William Grenfell Max Muller was een Britse diplomaat¹.

SCHUBERT EN MÜLLER

Franz Schubert en Wilhelm Müller hadden een unieke relatie, hoewel ze elkaar nooit persoonlijk hebben ontmoet¹. Müller was een Duitse lyrische dichter die bekend staat om zijn werken "Die schöne Müllerin" en "Winterreise". Deze gedichten werden later door Schubert gebruikt als basis voor zijn liedcycli.

Müller stond open voor samenwerkingen met muzikanten en nodigde hen uit om zijn gedichten tot leven te brengen met muziek¹. In 1822 publiceerde hij een tien delen tellende verzameling van Duitse poëzie, en in 1821 en 1824 bracht hij twee delen uit van een bloemlezing van 77 gedichten¹. "Die schöne Müllerin" verscheen in het eerste deel, terwijl "Die Winterreise" werd gepubliceerd in het tweede deel¹.

Schubert ontdekte de gedichten van Müller en was zo geraakt dat hij besloot ze op muziek te zetten. In februari 1827 zette Schubert de eerste 12 gedichten van "Die Winterreise" op muziek¹. Hoewel Müller de muzikale interpretaties van Schubert nooit heeft gehoord of gezien, zou hij ongetwijfeld blij zijn geweest met sommige van de "Müllerin"-instellingen en enigszins verbijsterd zijn door de "Winterreise".

Dus hoewel Schubert en Müller elkaar nooit persoonlijk hebben ontmoet, waren ze onlosmakelijk met elkaar verbonden door hun gedeelde artistieke expressie. De poëzie van Müller vond een nieuw leven in de muziek van Schubert, waardoor een blijvende erfenis ontstond die tot op de dag van vandaag voortduurt.

UITVOERDERS

De veelzijdige Belgische Bas-Bariton **WERNER VAN MECHELEN** behoort zowel in de operawereld, als ook in concert- en liedbereik internationaal tot één van de belangrijkste zangers in zijn vak

Zijn toekomstige gastoptredens: Alberich in SIEGFRIED in het **Saarländisches Staatstheater** in Saarbrücken, Klingsor in PARSIFAL in de **Weense Staatsopera**, Orschwir in BRODECK (UA), Klingsor in PARSIFAL en der Gefolterte in IL TOLLERANZA in de **Vlaamse Opera, Antwerpen/Gent** en Pizarro in FIDELIO met het **nationaal orkest van Spanje in Madrid.**

Ongeacht zijn operacarrière is Werner Van Mechelen zeer actief als lied- en oratoriumzanger. Een **cd met liederen naar Heinrich Heine** is net verschenen op het label ET CETERA,. Een reeks liedrecitals met Heine lieder en Schuberts SCHÖNE MÜLLERIN staan op het programma. Ook en liedrecital met als thema "Lebenswandel" in het huis **Wahnfried in BAYREUTH.**

Verder concerten met Bachs MATTHÄUS PASSION , Orffs CARMINA BURANA en MAHLER 8.. Daarnaast is de artiest ook te zien als dirigent van Bachs WEIHNACHTSORATORIUM.

Andere recente engagements: Kothner in DIE MEISTERSINGER VON NÜRNBERG op de **Bayreuther Festspiele**, Le Duc de Norfolk in HENRY VIII van Camille Saint-Saëns en Amfortas in PARSIFAL in **de Muntschouwborg Brussel**, Alberich in het RHEINGOLD in het **Staatstheater Saarbrücken en de Opéra Royal in Versailles** ook Muziekleraar in ARIADNE OP NAXOS aan de **Vlaamse Opera, Antwerpen.**

Als gast trad hij recent ook op als Kothner in DIE MEISTERSINGER VON NÜRNBERG en KLINGSOR in de **Bayreuther Festspiele** , Alberich in RHEINGOLD in de **opéra royal van Versailles**, Peter in KINDEREN DER ZEE van Mortelmans aan de **koninklijke Muntschouwborg in Brussel**, Musiklehrer in ARIADNE AUF NAXOS aan het **Saarländische Staatstheater** in Saarbrücken en de **Vlaamse Opera Antwerpen**, Alberich in DER RING DES NIBELUNGEN bij de **Duitse Opera Berlin** en de **Staatsoper Hamburg**, als Alberich in RHEINGOLD en Wolfram in TANNHÄUSER aan de **Saarländische Staatstheater** Saarbrücken, als Heerrufer in LOHENGRIN in **de Muntschouwborg** in Brussel, bij de **Hamburgische Staatsoper** als Don Pizarro in FIDELIO, als Alberich in SIEGFRIED in de **Tiroler Festspiele** Erl en in de **Komische Oper Berlin** als Pandolphe in Massenet CENDRILLON.

Daarnaast is Werner Van Mechelen ook zeer succesvol op concertgebied: o.a. als gast van het **Freiburger Bachchor** in het WEIHNACHTSORATORIUM van Bach.

De discografie toont de veelzijdigheid van de zanger: Er zijn Cd's met liederen van Franz Schubert, Richard Strauss, Claude Debussy en Francis Poulenc, een opname van ELIAS van Mendelssohn, DON GIOVANNI van Mozart en LE NOZZE DI FIGARO, LIVIETTA E

TRACOLLO van Pergolesi en DIE MEISTERSINGER VON NÜRNBERG en DAS RHEINGOLD van Wagner. Op DVD kunnen we de artiest bewonderen in LE ROI D'YS van Eduard Lalo, DON QUICHOTTE van Massenet, LE GRAND MACABRE van Ligeti en STRADELLA van César Franck. Verder zijn er Cd's met opnames van Vlaamse componisten zoals Lodewijk Mortelmans en Peter Benoit, die de zanger nauw aan het hart liggen.

Werner Van Mechelen studeerde aan het Lemmensinstituut in Leuven bij Roland Bufkens en volgde meester-cursussen bij Dietrich Fischer-Dieskau, Elisabeth Schwarzkopf, Robert Holl, Mitsuko Shirai, Hartmut Höll en Malcolm King. Hij bewoog meerdere internationale prijzen waaronder *Koningin Elisabeth Wedstrijd* in Brussel, de *Internationale Zangwedstrijd* in 's-Hertogenbosch en *Toulouse*, het *Concurso Internacional de Canto Francisco Viñas* in Barcelona en de *Cardiff Singer of the World Competition*.

PIET SWERTS, (geboren op 14 november 1960 te Tongeren), is sinds 1982 docent compositie en orkestratie en senior researcher aan LUCA (Leuven University College of Arts), Campus Lemmens, Leuven. Hij behaalde vele prijzen, waaronder in 1993 de *Grote Internationale Prijs Koningin Elisabeth* voor compositie met zijn vioolconcerto *Zodiac*.

Hij promoveerde aan de KU Leuven in 2011 als *Doctor in de Kunsten* met de grootste onderscheiding met een comparatief onderzoek naar implementatiemogelijkheden van compositieprocessen en proportiecanons uit de renaissance naar het heden. Hij werd in 2013 benoemd als Lid van de Koninklijke Academie voor Kunst en Wetenschap in de Klasse Kunsten. Hij is tevens meer dan 15 jaar reisleader voor talloze muziekreizen van het Davidsfonds.

Zijn oeuvre bevat meer dan 400 werken, sinds 1985 componeert hij bijna uitsluitend in opdracht. Zijn muziek wordt wereldwijd uitgevoerd.

Hij schreef veel topic gerelateerde artikels, verder een boek over orkestratie en ontwikkelt nu recent een Online video Course in English over orkestratie voor Udemy.

Piet Swerts is niet alleen componist maar heeft een grote ervaring als liedbegeleider opgedaan gedurende tien jaar bij de zangklassen in het Conservatorium van Leuven. Met Zeger Vandersteene heeft hij alle belangrijke liedcycli van Schubert en Schumann meermaals uitgevoerd in België en Wenen. Zeger Vandersteene heeft in 2014 ook zijn cyclus *Les Roses* op CD opgenomen.